

۲۰۱۸/۰۱/۰۳

آصف بهاند

په افغانستان کې د هوا ککړتیا او زموږ هڅې

«د افغانستان په ډیرو ځایونو کې د هوا ککړتیا
ثابته ده، نور یې ثابتولو پسې مه ګرځئ؛
هغه پیسې یې په بیرته پاکولو باندې ولګوئ»

د نوي نسل د روزلو او د هغوی د ژوند بیلابیلو برخو او حالتونو ته په پام سره؛ ما (آصف بهاند) څو ورځې مخکې
د (ککړه هوا او ککړ ذهنیت) تر سر لیک لاندې مقاله ولیکله او په **تاند** او **افغان** جرمن آنلاين وپېانو کې خپره
کړه. د هغې **مقالې** په یوه برخه کې داسې راغلي وو:

«د چاپیریال څو ډوله ککړتیا ټول خلک تهدیدوي، له واره نیولې تر زاړه، له شتمن نیولو تر بیوزلو. دننه په افغانستان
کې په تیره لویو ښارونو کې په عینې او عملي ډول درې ډوله ککړتیا خلک تهدیدوي:

- د چاپیریال ککړتیا،
- نوري ککړتیا،
- غریزه ککړتیا»

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

هلته زما اصلي موخه دا وه: څومره چې ككړه هوا ټولو انسانانو، ژونديو موجوداتو او ټول طبيعت ته نقصان رسوي؛ له هغه نه ډير ككړ ذهنيونه د نوي نسل لارې منفي لوري ته بدلوي، د ژوند له اصلي لارې نه يې اړوي او په نورو لارو يې داسې سر كوي چې بيا يې ټول ژوند په منفي بڼه ور اغيزمن كوي.

اوس په افغانستان كې ميډيا په **ځيرو** تورو ليكلي دي چې:

«افغانستان كې لومړی ځل د هوا ككړتيا معلومولو الات چمتو كېږي»

د دې سر ليك په يوه برخه كې راغلي دي:

«د افغانستان د چاپيريال ساتنې ملي اداره وايي، دا لومړی ځل دی چې په هېواد كې يې د هوا د ككړتيا د اصلي كچې څرنگوالي مالومولو لپاره لابر اتواري وسايل چمتو كېږي.

دا اداره وايي، د درې سوه ډالرو په ارزښت ددغو وسايلو پر مټ كولاى شي په هوا كې د مضر موادو خپرېدو او د اوبو د كيفيت كچه په ډاگه كړي.

د افغانستان د چاپيريال ساتنې ادارې د څار او ارزونې برخې مشر انجينير نيك محمد وايي، د دې وسايلو كارولو په برخه كې يې ۱۲ كسان روزلي.

"دا وسايل به په كابل او بلخ ولايتونو كې وکارېږي. په راتلونكې كال كې به نورو ولايتونو لپاره هم دا ډول وسايل چمتو شي".»

زه يې داسې انگيرم چې دا كار نه، بلکې سرگرداني او د پيسو بې ځايه مصرفول دي، دا په دې چې دا خو ښکاره خبره ده چې هوا ككړه او د هوا د ككړتيا له امله هر كال شا و خوا ۴۰ زره افغانان ژوند له لاسه ورکوي.

اوس يې په دوو ولايتونو كې د هوا د ككړتيا پر آلو باندې درې سوه ډالره لگولي دي، څومره به د دې الې د كارونې پر اشخاصو لگول شوي وي؟ كه پاتې دوه دېرش ولايتونه ورسره وشميرل شي، خبره يې لوی مبلغ پورې رسېږي.

د افغانستان د چاپيريال ساتنې ادارې په رپوټ او خبرو كې هيڅ داسې څه نه شته چې د هوا د ككړتيا مالومول، يعنې د مالوم كار بيا مالومول، خلکو او ټولني ته څه گټه رسوي.

هوا خو خلک ككړوي، ما ويل كه مسؤلي ادارې دغه پيسې د خلکو پر پوهولو ولگوي، ښه به وي، څو خپل چاپيريال پاك وساتي او دولتي مقامات دې هم د خلکو د ژوند د ښه كولو زمينه برابره كړي؛ څو خلک د سون داسې ټوكي و نه كاروي چې د كور د تودولو د لږ گټې په پار، د كور غږي، ټولنه او ټول هيوادوال د بربادې كندې ته ور پورې وهي.

**«د افغانستان په ډيرو ځايونو كې د هوا ككړتيا
ثابته ده، نور يې ثابتولو پسي مه گرځئ؛
هغه پيسې يې په بېرته پاكولو باندې ولگوئ»**

پای